III. Věty jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent

7.–9. roč.

Věty dělíme podle toho, kolik členů základní skladební dvojice obsahují na: ***dvojčlenné a jednočlenné.***

Věty dvojčlenné
mají *část podmětovou i přísudkovou*, tedy oba členy základní skladební dvojice – **podmět** (i nevyjádřený) a **přísudek**, např.:

Dnes přišla Eva pozdě do školy. Musela zavést (Eva) mladší sestru k lékaři.

Věty jednočlenné
mají jen *část přísudkovou* a vyjadřují většinou přírodní jevy a nebo tělesné a duševní stavy člověka, např.:

Hřmí. Stmívá se. Bolí mě v krku. Je mi špatně. Daří se mi dobře.

Větné ekvivalenty
jejich základem není určitý slovesný tvar, ale *infinitiv slovesa nebo jiný slovní druh.*

Nekřičet! Nádhera! (1) Fantastické! (2) Rychle! (6) Ano. (9) Hurá! (10)

Cvičení

1. ***Označte věty dvojčlenné (VD), jednočlenné (VJ) a větné ekvivalenty (VE).***

Na horách foukalo. (__) Dům chtěli postavit co nejrychleji. (__) Nekouřit! (__) Rybářská bárka se nebezpečně kymácela. (__) Stát! (__) Brzy se setmí. (__) Praskalo mu v kloubech. (__) Bolely ho klouby. (__) Sotva ano. (__) Pavla má sennou rýmu. (__) Zítra bude oblačno. (__)

LIVEWORKSHEETS

Brrr! (__) Rychle nastupovat! (__) Nestůjte u těch dveří. (__) Dále! (__) Chtěli bychom platit. (__) Stýská se mi. (__) Překrásné! (__) Moje kniha. (__) V zimě se brzy šeří. (__) Vrátíme se za týden. (__) Venku leje jako z konve. (__) Paní Veselá. (__) Velmi zdlouhavé. (__) Vůbec se mu nedaří. (__) Psst! (__)

2. ***Změňte věty jednočlenné a větné ekvivalenty na věty dvojčlenné a podtrhněte základní skladební dvojice.***

Venku sněží. – _____

Brní mu v nohou. – _____

Vyjasnilo se. – _____

Už se kouří z komína. – _____

Ticho! – _____

Stát! – _____

Je krásně. – _____

Zvoní. – _____

Hřmí. – _____

Dnes je zavřeno. – _____

LIVEWORKSHEETS